

Afgørelser – Reg. nr.: 01158.00

Fredningen vedrører: Issehoved

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 08-01-1949

Fredningsnævnet 24-05-1948

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

8/1-1949

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1949, den 8. januar, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 821/48 vedrørende fredning af Issehoved på Samsø.

Den af fredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds den 24. maj 1948 afsagte kendelse er sålydende:

"I Skrivelse af 16. September 1947 har Danmarks Naturfredningsforening foreslaaet Fredning mod Bebyggelse og Beplantning af Issehoved, paa Samsø baade af Hensyn til Stedets landskabelige Skønhed og af naturvidenskabelige Grunde. I førstnævnte Henseende anfører Foreningen, at Issehoved, der dannor Samsøs Nordspids, er et overordentligt smukt, stærkt belget højt Terræn, som overvejende endnu henligger i uberørt Tilstand, i alt væsentligt fri for Bebyggelse og Beplantning. I sidstnævnte Henseende henvises til en Erklæring af 30. November 1940 fra Foreningens naturvidenskabelige Udvalg ved dettes Formand, Professor, Dr. phil. Knud Jessen, der udtaler, at Udvalget stærkt kan støtte Fredningen af det flade, lave Land mellem Havet og Bakkefoden samt de stejle Skrænter, der fører op til Bakkeplateauet. Bevarelse i ubebygget Tilstand af det uopdyr-

kede, græsklædte Omraade nærmest Skrænterne vil ligeledes være af Interesse, idet en Bebyggelse lige ud til Skrænterne kan medføre forstyrrende Indgreb i Vegetationen paa disse.

Det hedder i Erklæringen, at Bevaringen af Skrænterne vil være af overordentlig Betydning for det videre Studium af vor Floras Sammensætning og Natur, og at et indgaaende Studium af saadanne Skrænters Plantevækst paa forskellig Jordbund og i forskellige Egne af Landet vil være en nødvendig Indsats fra dansk Side som Bidrag til den samlede nordeuropæiske Vegetationsforskning.

Efter en Omtale af den særlige Insektfauna peges der endvidere paa den store, rent undervisningsmæssige Betydning, Skrænterne har, idet de rummer en Række Plante- og Dyrearter, som her i Landet enten kun findes paa disse Lokalteter, eller som her naar deres ypperste Udvikling, ligesom Demonstrationen af de særegne Livsvilkaar, som de byder Dyr og Planter, har en betydelig pædagogisk Værdi.

Af de anførte Grunde finder Nævnet at Fredningen bør fremmes, og at den bør omfatte de nedenfor under 1 og 2 anførte Arealer, som Nævnet har besigtiget paa et Aastøds møde den 4. Maj 1948.

^{1.}
Paa nedennævnte Ejendomme i Nordby By og Sogn.

- a. Matr. Nr. 41k og den nordlige Del af Matr. Nr. 41a, som ligger nord for en Linie fra det sydvestlige Hjørne af 41c til det sydøstlige Hjørne af 41f, Ejer: Anton Moosgaard,
- b. Matr. Nr. 41f tilhørende Jens Kjoldson Gommesen,
- c. " " 54a " Laurits Gommesen, Hans Christian Madsen og Fru Julio Pilegaard Jørgensen,

- d. " " 54b " Laurits Michael Kræmmer,
- e. " " 53a og den Del af 4ld, der ligger umiddelbart syd herfor, tilhørende Arndt Gommesen

lægges følgende.

S o r v i t u t .

Arealerne skal henligge i deres nuværende Tilstand, dog saaledes at de maa dyrkes landbrugsmæssigt paa samme Maade som hidtil.

De maa ikke yderligere beplantes, men den nuværende Beplantning maa bevares og fornyes.

Der maa ikke opføres Bygninger, Boder, Skure, Badehus og lignende. Ejholler maa der anbringes Master eller Høgn, dog bortset fra saadanne, som er nødvendige af Hensyn til løsgående Kreaturer.

Der maa ikke foretages Afgravninger eller andet, hvorved Bakkerne's Konturer eller Skrænternes kan ødelægges.

Almøheden har Ret til Færdsel - dog ikke med Automobil eller Motorcykler - ad den Markvej, der paa Matrikulkortet er vist fra Matr. Nr. 37 til Skellet mellem Matr. Nr. 54a og 53b. Iøvrigt har Almøheden ikke Ret til at færdes eller opholde sig paa Arealerne, dog at Videnskabsmænd og studerende har Ret til at færdes paa disse i Studieøjemed efter Nævnets nærmere Bestemmelse.

Det tillades Ejeren af Matr. Nr. 54b at plante et Løbælte med 3 Rækker fra den paa Ejendommen værende Plantning til Skellet af Matr. Nr. 54c.

4

Det tillades Ejeren af Matr. Nr. 53a og 41d at opføre Landbrugsbygninger efter Tegninger og Boliggenhedsplan godkendt af Nævnet, og til i Forlængelse mod Vest af den paa 53a værende Beplantning at anlægge et Løbælte og at anlægge et andet Løbælte fra Plantningen mod Syd vinkelret paa Sydskollet.

Nævnet har efter Henstilling af Naturfredningsforeningen overvejet at lade en Del af Beplantningerne fjernes, men har opgivet dette, da Forslaget herom mødte meget stærk Modstand hos Ejerne, og da dets Gennemførelse vil medføre betydelige Erstatningskrav.

Paa Aastedsmødet blev der af alle Ejerne fremsat Protester mod Fredningen, ikke fordi de havde i Sinde at foretage nogen Endring i de bestaaende Forhold, men fordi de modsatte sig, at der blev lagt Baand paa deres Ejendomme.

Der er ført indgaaende Forhandlinger med Ejerne om de dem tilkommende Erstatninger og for tres Vedkommende er der opnaaet en forligsmæssig Ordning.

Ved Fastsættelsen af Erstatningsbeløbene er der taget Hensyn paa den ene Side til, at Arealerne maa opdyrkes som hidtil, og at Almonheden ikke faar Ret til at færdes eller opholde sig paa disse, paa den anden Side til, at Ejerne afskæres fra at udnytte Ejendommene ved yderligere Beplantning og ved Udstykning til Bebyggelse.

I sidstnævnte Henseende bemærkes, at der i de senere Aar indtil Byggestoppet for Sommerhuse har fundet en ret udstrakt Sommerhusbebyggelse Sted paa Samsø, men at de heromhandlede Arealer er lidet egnede hertil dels paa Grund af Terrænets Karakter dels paa Grund af Vanskelighederne ved at fremskaffe Drikkevand.

Der er opnaaet Enighed om følgende Erstatninger:

Anton Moesgaard (Matr. Nr. 41k og 41a)..... 500 Kr.

Laurits Gommesen, Hans Christian Madson og Fru Julie

Pilegaard Jørgensen (Matr. Nr. 54a).....2000 "

Laurits Michael Krømmer (Matr. Nr. 54b)..... 400 "

Ejeren af Matr. Nr. 53a og 41d Arendt Gommesson har krævet en Erstatning paa 1200 Kr., men da Ejendommen er uegnet til Udstykning til Sommerhusbebyggelse, og da der som ovenfor anført er gjort Ejeren forskellige Indrømmelser, fastsættes Erstatningen til 500 Kr.

Den Jens Kjeldsen Gommesson som Ejer af Matr. Nr. 41f tilkomende Erstatning fastsættes til 600 Kr., hvorved bemærkes, at Muligheden for Udstykning til Sommerhusbebyggelse er væsentlig ringere end for Naboejendommen Matr. Nr. 54a.

2.

Paa den Landsretssagfører Erik Petri tilhørende Ejendom Matr. Nr. 41a, 53b og 54c Nordby By og Sogn lægges følgende

S e r v i t u t .

Hele Arealet skal honligge i den nuværende Tilstand, saaledes at det ikke maa opdyrkes eller beplantes udover den nuværende Bo-plantning nord for Vejen over Matr. Nr. 54c, dog maa der ved det nedennævnte Sommerhus plantes 2 à 3 Løvtræer.

Afgravning eller andet, hvorved Bakkernes Konturer eller Skrænterne kan ødelægges maa ikke finde Sted.

Kroaturgræsning er tilladt.

Paa Arealet, der er bebygget med et Sommerhus med Udhus, maa der ikke opføres yderligere Bygninger derunder indbefattet Skure, Bodor, Lysthuse, Badehuse o.l. ojheller maa der anbringes Hogn udover den Hogning, der er nødvendig af Hensyn til løsgaaende Kreaturer, der er taget paa Græs. Det forbeholdes Ejeren et lade foretage en mindre Tilbygning til den nuværende, dog at Bygningerne ikke maa indeholde mere end én Beboelseslejlighed. Endvidere maa der i Tilslutning til Bygningerne opføres en Garage. Hvis Ejeren maatte ønske at indrette et Børnehjem eller lignende paa Matr. Nr. 53b, er det tilladt at opføre de hertil nødvendige Bygninger, og saafremt der i disse maatte ønskes indlagt elektrisk Lys eller Telefon, maa de hertil nødvendige Master anbringes paa de fredeede Arealer efter Nævnets Anvisning.

Forinden de nævnte Bygninger eller Tilbygninger paabegyndes, skal Bygningstegninger og Boliggenhedsplan godkendes af Nævnet.

Almenheden har Ret til at opholde sig paa og bade fra den ca. 250 m lange Strandbred paa Matr. Nr. 41g og til at færdes og opholde sig i et Bælte paa det bag ved liggende Højtopplateau under behørig Hensyntagen til løsgaaende Kreaturer og Indhegninger. Bæltet skal være 10 m bredt regnet fra Skråntens Kant langs hele Matr. Nr. 41g.

Adgangen til Stranden er ad den mellem Matr. Nr. 41g mod Nord og 41i og 41k mod Syd gaende Parcelvej, som er afsat paa Kortet. Denne Vej har Forbindelse med Vojen over Matr. Nr. 41g, 41j og

7

41a, ad hvilken Almenheden ogsaa har Færdselsret. Færdselen fra Stranden til det overfor liggende Bælte skal ske ad et "Skaar" i Skrænten.

Almenheden har endvidere Ret til Færdsel gaende, cyklende og med Hestekøretøjer - ad den Markvej, som er vist paa Kortet indtil Skellet mellem Matr. Nr. 54g og 53b, og som i Marken fortsættes over Matr. Nr. 53b til Stranden, men igrigt har Almenheden ikke Ret til at opholde sig eller færdes paa Areal, dog at Videnskabsmænd og studerende har Ret hertil i Studieøjemed efter Nævnets nærmere Bestemmelse.

Der tillægges Ejeren en Erstatning paa 8000 Kr.

Landsretssagfører Potri har erklæret sig tilfreds med denne Erstatning paa Betingelse af, at den øvrige Fredning gennemføres som ovenfor anført.

Paataleretten for begge Servitutter tilkommer Naturfredningsnævnet for Holbæk Amtsrådskreds og Danmarks Naturfredningsforening enten i Forening eller hver for sig.

Det samlede Erstatningsbeløb 12.000 Kr. udredes med 2/3 af Statskassen og 1/3 af Holbæk Amtsfond.

Med Hensyn til den Ejeren af Matr. Nr. 54b, L.M. Kræmmer, tillagte Erstatning har Finansministeriet paa Statskassens Vegne nedlagt Paastand om, at denne Erstatning eller den Del af den, der ikke kommer til Udbetaling til forudprioriteret Gæld, udbetales til Finansministeriet som ekstraordinært Afdrag paa et paa Ejendommen hvilende Gældssaneringslaan.

Det samme gælder med Hensyn til et paa A. Moesgaards Ejendom Matr. Nr. 41a hvilende Staldhygiejnelse, stort til Rest 175 Kr.

De øvrige Erstatningsbeløb vil kunne udbetales til Ejerne, da Panthaverne, der har været indvarslet under Sagen, ikke har nedlagt Paastand med Hensyn til disse."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 2. stk., hvorhos den er indanket af Jens Kjeldsen Gommesen, som principalt ønsker sit areal undtaget fra fredningen, subsidiært forhøjelse af erstatningen, og Arndt Gommesen, som ønsker erstatningen forhøjet. Han henviser bl.a. til, at adgangen til stranden til det bælte af matr. nr. 41a, på hvilket almenheden ifølge kendelsen har ret til at færdes og opholde sig, vil medføre færdsel gennem et på hans areal matr. nr. 41a beliggende skår. Dette har der efter klagerens opfattelse ikke været tale om under sagens behandling for fredningsnævnet. Hans erstatningspåstand, som for fredningsnævnet var 1200 kr., er derfor nu 1500 kr.

Landsretssagfører Erik Petri har fremsat forskellige ønsker om ændringer i kendelsen, navnlig vedrørende forbudet imod dyrkning.

Overfredningsnævnet har den 9. august 1948 besigtiget de fredede arealer og forhandlet med de ankerede lodsejere og andre i sagen interesserede. Herunder tilbød man Jens Kjeldsen Gommesen at forhøje erstatningen til 1500 kr. Dette tilbud har han senere

9

skriftligt tiltrådt. Overfredningsnævnet mener derhos at kunne godkende det af Arndt Gommosen fremsatte erstatningskrav på 1500 kr.

Overfredningsnævnet kan med hensyn til landsretssagfører Petri's arealer tiltræde, at den sydlige del af matr. nr. 41_a ved foden af bakken, der nu drives under landbruget på matr. nr. 41_a, tilhørende gårdejer A. Moesgaard, undtages fra dyrkningsforbudet. Forsåvidt angår matr. nr. 53_b skal kendelsen ikke være til hinder for, at overfredningsnævnet under særlige omstændigheder, navnlig hvor det drejer sig om dyrkningsforsøg, meddeler tilladelse til dyrkning af en mindre del af arealet.

Da overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Holbak amtsrådsreds den 24. maj 1948 afsagte kendelse vedrørende fredning af Isschoved på Sarsø stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer. Grænserne for det fredede område er angivet på et nærværende kendelse vedhæftet kort nr. Ho 101.

Erstatningerne udredes med følgende beløb:

Anton Moesgaard..... 500 kr.,

hvoraf 175 kr. udbetales til finansmi-

nisteriet som afdrag på et staldhygiejne-

lån

Jens Kjeldsen Gommosen..... 1500 "

Laurits Gommosen, H.C. Madsen, fru

Julie P. Jorgensen..... 2000 "

Laurits Michael Kræmmer..... 400 "

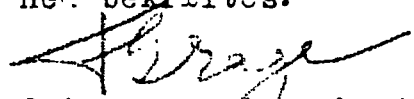
hvoraf 150 kr. udbetales til finansmini-
steriet som afdrag på et staldhygiejne-
lån

Arendt Gommosen..... 1500 "

landsretssagfører Erik Petri..... 8000 "

Erstatningssummen, 13.900 kr., udredes med 2/3 eller
kr. 9.266,67 af statskassen og 1/3 eller kr. 4.633,33 af Holbæk
amtsfond.

Udskriftens rigtig-
hed bekræftes.

overfredningsnævnets sekretær

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Naturfredningsnævnet for
for Holbæk Amt.

K E N D E L S E

afsagt den 24/5 1948.

I Skrivelse af 16. September 1947 har Danmarks Naturfredningsforening foreslået Fredning mod Bebyggelse og Beplantning af Issehoved paa Samsø baade af Hensyn til Stedets landskabelige Skønhed og af naturvidenskabelige Grunde.

I førstnævnte Henseende anfører Foreningen, at Issehoved, der danner Samsøs Nordspids, er et overordentlig smukt, stærkt bølget højt Terræn, som overvejende endnu henligger i uberørt Tilstand, i alt væsentligt fri for Bebyggelse og Beplantning.

I sidstnævnte Henseende henvises til en Erklæring af 30. November 1940 fra Foreningens naturvidenskabelige Udvalg ved dettes Formand, Professor, Dr. phil. Knud Jessen, der udtaler, at Udvalget stærkt kan støtte Fredningen af det flade, lave Land mellem Havet og Bakkefoden samt de stejle Skrænter, der fører op til Bakkeplateauet. Bevarelse i ubebygget Tilstand af det uopdyrkede, græsklædte Område nærmest Skrænterne vil ligeledes være af Interesse, idet en Bebyggelse lige ud til Skrænterne kan medføre forstyrrende Indgrib i Vegetationen paa disse.

Det hedder i Erklæringen, at Bevaringen af Skrænterne vil være af overordentlig Betydning for det videre Studium af vor Floras Sammensætning og Natur, og at et indgaaende Studium af saadanne Skrænters Plantevækst paa forskellig Jordbund og i forskellige Egne af Landet vil være en nødvendig Indsats fra dansk Side som Bidrag til den samlede nordeuropæiske Vegetationsforskning.

Efter en Omtale af den særlige Insektfauna peges der endvidere paa den store, rent undervisningsmæssige Betydning, Skrænterne har, idet de rummer en Række Plante- og Dyrearter, som her i Landet enten kun findes paa disse Lokalteter, eller som her naar deres ypperste Udvikling, ligesom Demonstrationen af de særegne Livsvilkaar, som de byder Dyr og Planter, har en betydelig pædagogisk Værdi.

Af de anførte Grunde finder Nævnet at Fredningen bør fremmes, og at den bør omfatte de nedenfor under 1 og 2 anførte Arealer, som Nævnet har besigtiget paa et Aastedsmøde den 4. Maj 1948.

Paa nedennævnte Ejendomme i Nordby By og Sogn:

- a. Matr.Nr. 41k og den nordlige Del af Matr.Nr. 41a, som ligger nord for en Linie fra det sydvestlige Hjørne af 41e til det sydøstlige Hjørne af 41f, Ejer :Anton Møesgaard,
- b. Matr.Nr. 41f tilhørende Jens Kjeldsen Gommesen,
- c. - - 54a - Laurits Gommesen, Hans Christian Madsen og Fru Julie Pilegaard Jørgensen,
- d. Matr.Nr. 54b tilhørende Laurits Michael Kræmmer,
- e. - - 53a og den Del af 41d, der ligger umiddelbart syd herfor, tilhørende Arendt Gommesen,

lægges følgende

S e r v i t u t

Arealerne skal henligge i deres nuværende Tilstand, dog saaledes, at de maa dyrkes landbrugsmæssigt paa samme Maade som hidtil.

De maa ikke yderligere beplantes, men den nuværende Beplantning maa bevares og fornyes.

Der maa ikke opføres Bygninger, Boder, Skure, Badehuse og lignende. Ej heller maa der anbringes Master eller Hegn, dog bortset fra saadanne, som er nødvendige af Hensyn til løsgående Kreature.

Der maa ikke foretages Afgravning eller andet, hvorved Bakkernes Konturer eller Skrænternes kan ødelægges.

Almenheden har Ret til Færdsel - dog ikke med Automobil eller Motorcykler - ad den Markvej, der paa Matrikulkortet er vist fra Matr.Nr. 37 til Skellet mellem Matr.Nr. 54c, og 53b. Iøvrigt har Almenheden ikke Ret til at færdes eller opholde sig paa Arealerne, dog at Videnskabsmænd og studerende har Ret til at færdes paa disse i Studiejemed efter Nævnets nærmere Bestemmelse.

Det tillades Ejeren af Matr.Nr. 54b at plante et Læbælte med 3 Rækker fra den paa Ejendommen værende Plantning til Skellet af Matr.Nr. 54c.

Det tillades Ejeren af Matr.Nr. 53a og 41d at opføre Landbrugsbygninger efter Tegninger og Belliggenhedsplan godkendt af Nævnet, og til i Forlængelse mod Vest af den paa 53a værende Beplantning at anlægge et Læbælte og at anlægge et andet Læbælte fra Plantningen mod Syd vinkelret paa Sydskellet.

Nævnet har efter Henstilling af Naturfredningsforeningen overvejet at lade en Del af Beplantningerne fjerne, men har opgivet dette, da Forslaget herom mødte meget stærk Modstand hos Ejerne, og da dets Gennemførelse vil medføre betydelige Erstatningskrav.

Paa Aastedsrådet blev der af alle Ejerne fremsat Protester mod Fredningen, ikke fordi de havde i Sinde at foretage nogen Andring i de bestaaende Forhold, men fordi de modsatte sig, at der blev lagt Baand paa deres Ejendomme.

Der er ført indgaaende Forhandlinger med Ejerne om de dem tilkommende Erstatninger og for tres Vedkommende er der opnået en forligsmæssig Ordning.

Ved Fastsættelse af Erstatningsbeløbene er der taget Hensyn paa den ene Side til, at Arealerne maa opdyrkes som hidtil, og at Almenheden ikke faar Ret til at færdes eller opholde sig paa disse, paa den anden Side til, at Ejerne afskæres fra at udnytte Ejendommene ved yderligere Beplantning og ved Udstykning til Bebyggelse.

I sidstnævnte Henseende bemærkes, at der i de senere Aar indtil Byggestoppet for Sommerhuse har fundet en ret udstrakt Sommerhusbebyggelse Sted paa Samsø, men at de heromhandlede Arealer er lidet egnede hertil dels paa Grund af Terrænets Karakter dels paa Grund af Vanskelighederne ved at fremskaffe Drikkevand.

Der er opnået Enighed om følgende Erstatninger:

Anton Møesgaard (Matr.Nr. 41k og 41a).....	500 Kr.
Laurits Gommesen, Hans Christian Madsen og	
Fru Julie Pilegaard Jørgensen (Matr.Nr. 54a).....	2000 Kr.
Laurits Michael Kræmmer (Matr.Nr. 54b).....	400 Kr.

Ejeren af Matr.Nr. 53a og 41d Arendt Gommesen har krævet en Erstatning paa 1200 Kr., men da Ejendommen er uegnet til Udstykning til Sommerhusbebyggelse, og da der som ovenfor anført er gjort Ejeren forskellige Indrømmelser, fastsættes Erstatningen til 500 Kr.

Den Jens Kjeldsen Gommesen som Ejer af Matr.Nr. 41f tilkommende Erstatning fastsættes til 600 Kr., hvorved bemærkes, at Muligheden for Udstykning til Sommerhusbebyggelse er væsentlig ringere end for Naboejendommen Matr.Nr. 54a.

Paa den Landsretssagfører Erik Petri tilhørende Ejendom Matr.Nr. 41a, 53b og 54c Nordby By og Sogn, lægges følgende

S e r v i t u t.

Hele Arealet skal henligge i den nuværende Tilstand, saaledes at det ikke maa opdyrkes eller beplantes udover den nuværende Beplantning nord for Vejen over Matr.Nr. 54c, dog maa der ved det nedennevnte Sommerhus plantes 2 a 3 Løvtræer.

Afgravning eller andet, hvorved Bakkernes Konturer eller Skrænterne kan ødelægges maa ikke finde Sted.

Kreaturgræsning er tilladt.

Paa Arealet, der er bebygget med et Sommerhus med Udhus, maa der ikke opføres yderligere Bygninger derunder indbefattet Skure, Boder, Lysthuse, Badehuse o.l. ejheller maa der anbringes Hegn udover den Hegning, der er nødvendig af Hensyn til løsgaaende Kreaturer, der er taget paa Græs. Det forbeholdes Ejeren at lade foretage en mindre Tilbygning til den nuværende, dog at Bygningerne ikke maa indeholde mere end een Beboelseslejlighed. Endvidere maa der i Tilslutning til Bygningerne opføres en Garage. Hvis Ejeren maatte ønske at indrette et Børnehjem eller lignende paa Matr. Nr. 53b, er det tilladt at opføre de hertil nødvendige Bygninger, og saafremt der i disse maatte ønskes indlagt elektrisk Lys eller Telefon, maa de hertil nødvendige Master anbringes paa de fredede Arealer efter Nævnets Anvisning.

Førinden de nævnte Bygninger eller Tilbygninger paabegyndes, skal Bygningstegninger og Beliggenhedsplan godkendes af Nævnet.

Almenheden har Ret til at opholde sig paa og bade fra den ca. 250 m lange Strandbred paa Matr.Nr. ~~xxxxxxxxxx~~ 41e og til at færdes og opholde sig i et Bælte paa det bag ved liggende Højdeplateau under behørig Hensyntagen til løsgaaende Kreaturer og Indhegninger. Bæltet skal være 10 m bredt regnet fra Skræntens Kant langs hele Matr.Nr. 41e.

Adgangen til Stranden er ad den mellem Matr.Nr. 41e mod Nord og 41i og 41k mod syd gaaende Parcelvej, som er afsat paa Kortet. Denne Vej har Forbindelse med Vejen over Matr.Nr. 41c, 41d og 41a, ad hvilken Almenheden ogsaa har Færdselsret. Færdselen fra Stranden til det ovenfor liggende Bælte skal ske ad et "Skaar" i Skrænten.

Almenheden har endvidere Ret til Færdsel gaaende, cyklende, og med Hestekøretøjer - ad den Markvej, som er vist paa Kortet indtil Skellet mellem Matr.Nr. 54c og 53b, og som i Marken fortsættes over Matr.Nr. 53b til Stranden, men iøvrigt har Almenheden ikke Ret til at opholde sig eller færdes paa Arealet, dog at Videnskabsmænd og studerende har Ret hertil i Studieøjemed efter Nævnets nærmere Bestemmelse.

Der tillægges Ejeren en Erstatning paa 8.000 Kr.

Landsretssagfører Petri har erklæret sig tilfreds med denne Erstatning paa Betingelse af, at den øvrige Fredning gennemføres som ovenfor anført.

Paataleretten for begge Servitutter tilkommer Naturfredningsnævnet for Holbæk Amtsraadsreds og Danmarks Naturfredningsforening enten i Forening eller hver for sig.

Det samlede Erstatningsbeløb, 12.000 Kr. udredes med $\frac{2}{3}$ af Statskassen og $\frac{1}{3}$ af Holbæk Amtsfond.

Med Hensyn til den Ejeren af Matr.Nr. 54b, L.M.Kræmmer, tillagte Erstatning har Finansministeriet paa Statskassens Vegne nedlagt Paastand om, at denne Erstatning eller den Del af den, der ikke kommer til Udbetaling til forudprioriteret Geld, udbetales til Finansministeriet som ekstraordinært Afdrag paa et paa Ejendommen hvilende Gældssaneringslaan.

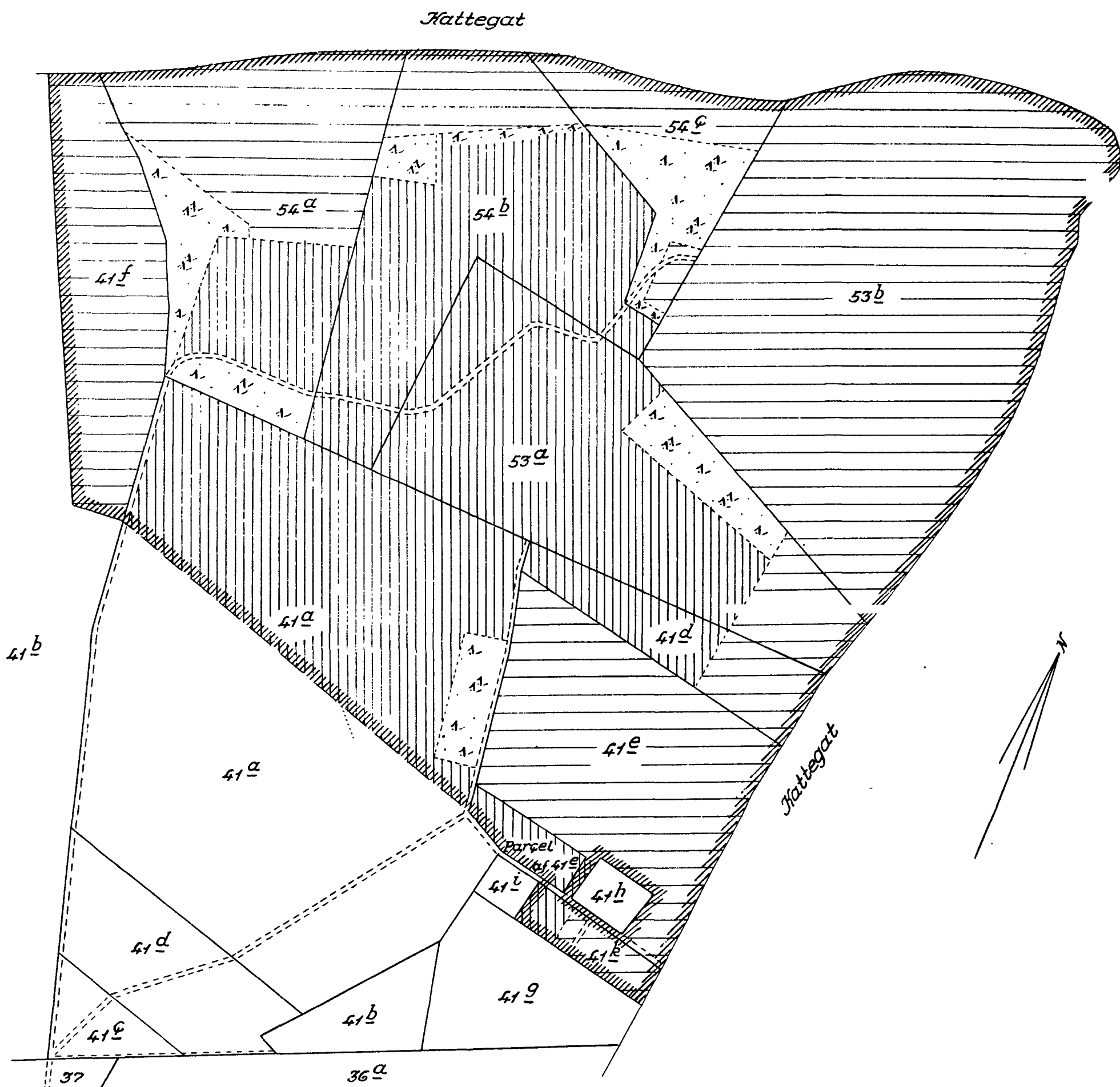
Det samme gælder med Hensyn til et paa A.Moesgaards Ejendom Matr.Nr. 41a hvilende Staldhygiejnelaan, stort til Rest 175 Kr.

De øvrige Erstatningsbeløb vil kunne udbetales til Ejerne, da Panthaverne, der har været indvarslet under Sagen, ikke har nedlagt Paastande med Hensyn til disse.

J. Sørensen

J. Buhr Holm

M.B.Jensen.

Rids efter Matrikelskortet
over et Terrain af

Nordby By og Sogn,

Samsø Herred, Holbæk Amt.

Suppleret med Beplantnings- og Dyrknings-
grænser m.v. efter Rekognoscering i Marken i Maj 1948.

Chr. Rasmussen
Landinspektør.

 FREDET AREAL

 beplantet Omraade

 dyrket Omraade

 udyrket, til Dels græs-
bevokset Omraade.

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 15-12-48.

By: Nordby
Sogn: do.

Plan nr. **Ho. 101**

24/6-1957

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1957, den 24. juni, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 821/48 vedrørende fredning af Issehoved på Samsø.

Overfredningsnævnets den 8. januar 1949 afsagte kendelse indeholder vedrørende bl. a. matr. nr. 41a af Nordby by og sogn en bestemmelse om, at arealerne skal henligge i deres nuværende tilstand, dog således at de må dyrkes landbrugsmæssigt på samme måde som hidtil, og en bestemmelse om, at der ikke på arealerne må opføres bygninger, boder, skure, badehus og lignende, eller anbringes master eller hegn, dog bortset fra sådanne, som er nødvendige af hensyn til løsgående kreaturer.

I skrivelse af 31. juli 1956 (3403-1/2026) har Søværnets bygningsdistrikt ansøgt om tilladelse til at opføre en kystudkigshytte på Issehoved. Det er oplyst, at hytten, hvoraf en tegning er vedlagt andragendet, og som tidligere har været opstillet på Issehoved, men blev fjernet i 1946, nu ønskes opstillet på Telegrafbakken nordvest for Moslet gård. Arealet, hvorpå udkigshytten skal anbringes, hører under matr. nr. 41a af Nordby by og sogn.

Overfredningsnævnet mener at burde tillade, at den ommeldte kystudkigshytte genopføres i overensstemmelse med ansøgningen.

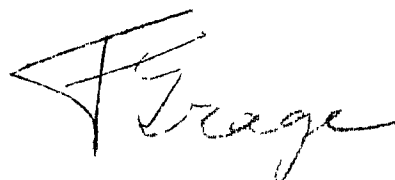
Overfredningsnævnets fornævnte kendelse vil derfor være at ændre i overensstemmelse hermed.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 8. januar 1949 afsagte kendelse vedrørende fredning af Issehoved på Samsø skal ikke være til hinder

for, at Søværnets bygningsdistrikt opfører en kystudkigshytte på det ovenfor nævnte areal.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'F. Grage'. The signature is written in dark ink and is positioned above the typed name.

F. Grage
overfredningsnævnets sekretær

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSMÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1975, den 21. februar, afsagde overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. Ofn. 821/48 om fredning af arealer af Issehoved på Samsø.

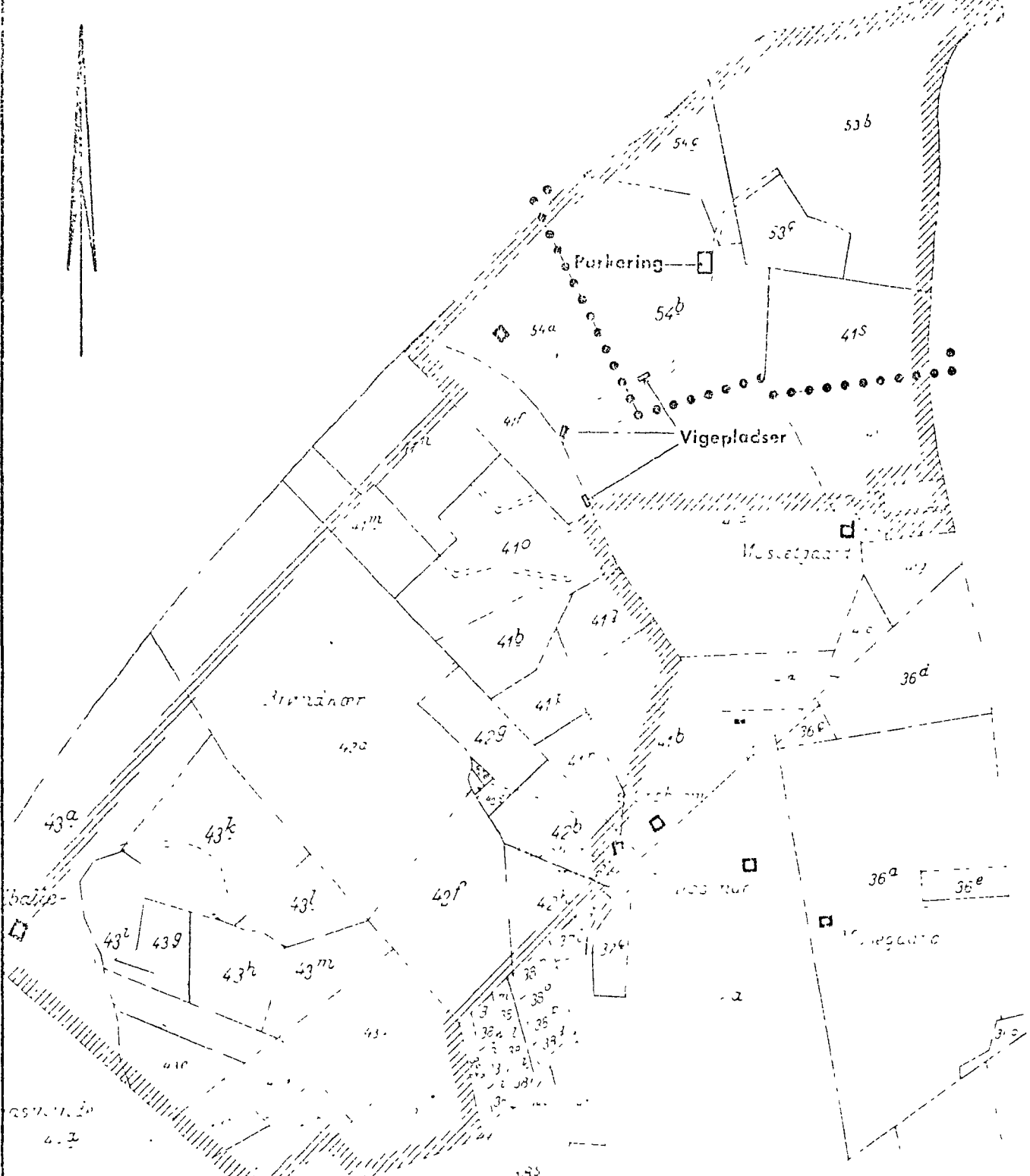
Overfredningsnævnets kendelse skal - efter statens erhvervelse af bl.a. ejendommen matr.nr. 54 b, Nordby - ikke være til hinder for, at der på denne ejendom oprettes en parkeringsplads på ca. 1.000 m² samt i forbindelse hermed nogle mindre vigepladser - sidstnævnte betinget af, at de respektive ejere er indforståede hermed - i overensstemmelse med et af fredningsplanudvalget for Århus amt den 3/2 1975 udarbejdet kort i målestok 1-10.000.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

J. Fisker
J. Fisker

At denne kortdel er nøjagtig gengivet af det originale kort vedrørende ejendommen(e) mtr. nr. 53^b m.fl. Nordby by og sogn 1975 atterrettes herved. Århus i februar

Placering af vigepladser og parkeringsplads ved tilkørselsvejen til miljøministeriets arealer på ISSEHOVED, SAM SØ

- ////// FREDNINGSGRÆNSE
- GRÆNSE FOR MILJØMINISTERIETS AREALER
- PARKERINGSPLADS ca. 1000 m²
- VIGEPLADS indtil 3 x 20 m

Kortbilag hørende til
OVERTREDNINGSNÆVNETS
 TILLÆGSKENDELSE
 i sag nr. 02/75

Grundkort udarbejdet den 3/2 1975
 FREDNINGSPLANUDVÆG
 Stad FOR ÅRHUS AMT
 Målestok 1:10.000

Overfredningsnævnets kendelse af 10/7 1980 (j.nr. 2370 og 2371/78) om fredning.

Kendelsen stadfæster med ændringer nævnskendelse af 31/3 1978 (nævn - 12/77) og ophæver denne helt samt ofn kendelse af 8/1 1949 delvis.

Dette betyder at Issehovedfredningen kun omfatter de stats-ejede arealer - de øvrige indgår i anden fredning (Issehoved Kragemosen) - Se REG.NR. 06626.000.

Ofn. Kendelse af 10/7 1980 - se ligeledes REG.NR. 06626.000

U D S K R I F T

af

31/3-78

k e n d e l s e s p r o t o k o l

for Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds.

-o-o-o-o-o-

År 1978, den 31. marts, afsagde Fredningsnævnet for Århus
amts sydlige fredningskreds

i

S.S. 12/1977

angående supplerende fredning

af matr. nr.e 41 f, 54 a, 41 g,

41 k, 41 l samt del af 41 a

Nordby by og sogn, Samsø kommune,

følgende

K E N D E L S E :

Ved kendelse afsagt af Overfredningsnævnet den 8. januar 1949 blev Issehoved på Samsø, nemlig matr. nr. e del af 41 a, 41 d, 41 e, 41 f, 41 k, 53 a, 53 b, 54 a, 54 b og 54 c fredet.

Kendelsen indeholder i det væsentlige bestemmelser om bevaring af den bestående tilstand, forbud mod beplantning, bebyggelse, master, hegn og terrænændringer.

Kendelsen giver almenheden ret til færdsel ad vejen, der fra matr. nr. 37 fører ud til Issehoved og slutter på matr. nr. 54 c ved skellet til matr. nr. 53 b.

Endvidere giver kendelsen almenheden ret til færdsel ad den vej, der i nordlig retning fører over matr. nr. 41 c, 41 d og 41 a og slutter på 41 a ved skellet til matr. nr. 53 a, og ad vejen, der fører fra denne vej og ud til kysten syd for matr. nr. 41 e og 41 h.

Ved skrivelse af 22. marts 1977 har Fredningsplanudvalget for Århus amt nedlagt en supplerende fredningspåstand vedrørende matr. nr. 41 f, 54 a, 41 e, 41 k, 41 l samt del af 41 a Nordby by og sogn.

I planudvalgets redegørelse for baggrunden for den supplerende fredningssags rejsning anføres, at der er behov for, at der kan foretages landskabspleje af udyrkede arealer, idet størstedelen af arealet er stærkt tilgroet med selvsået fyr og gyvel, og at der er behov for at sikre almenheden en vis færdselsret i det fredede område.

Den øvrige del af de i 1949 fredede arealer er siden erhvervet af Miljøministeriet, hvorfor der ikke påstås supplerende fredning af disse arealer, da staten som ejer kan lade foretage den ønskede landskabspleje.

Fredningsplanudvalgets påstand går i det væsentlige ud på, at der gives adgang til en vis landskabspleje, at der gives adgang til at oprette en parkeringsplads på matr. nr. 41 a og en vigeplads på samme matr. nr., samt at der gives almenheden adgang til gående og cyklende færdsel ad den over matr. nr. 54 a eksisterende markvej til vestkysten af Issehoved.

Alle i fredningspåstanden omhandlede arealer ligger i landzone.

Bekendtgørelse om sagens rejsning er af fredningsnævnet indrykket i Statstidende og Kalundborg Folkeblad for den 31. marts 1977, hvorhos de enkelte lodsejere har været indkaldt til et møde den 28. april 1977 ved anbefalede skrivelser afsendt den 29. marts 1977. De respektive panthavere har været tilvarslet til mødet ved anbefalede skrivelser, ligeledes afsendt den 29. marts 1977. Der har ikke været fremsat krav fra panthavernes side.

1. Fredningsnævnets almindelige stillingtagen.

Fredningsnævnet finder, at der på grund af de omhandlede arealers store landskabelige værdi bør gives adgang til at foretage en vis pleje af landskabet, og at der er behov for, at der oprettes en parkeringsplads og vigeplads på matr. nr. 41 a, samt at der gives adgang for gående færdsel ad den over matr. nr. 54 a førende markvej til kysten. Om fredningens territoriale afgrænsning henvises til vedhæftede kort.

2. De almindelige fredningsbestemmelser.

På udyrkede arealer af matr. nr. e 41 f, 54 a, 41 e, 41 k, 41.1 samt del af 41 a Nordby by og sogn kan fredningsmyndighederne uden udgift for ejerne og efter forudgående meddelelse lade selvsåning fjerne samt efter aftale med ejerne lade foretage anden form for pleje, f.eks. med henblik på at bevare en karakteristisk vegetation eller fjerne udgået bevoksning. Arealer på nævnte matr. nr. e, som henligger i vedvarende græs eller andre former for overdrev, må ikke pløjes.

På matr. nr. 41 a Nordby skal der af fredningsmyndighederne kunne anlægges en parkeringsplads på indtil 900 m² som vist på vedhæftede kort og en vigeplads med en længde på indtil 25 m og med en bredde på indtil 3 m som ligeledes vist på vedhæftede kort.

Ud over den færdselsret, der er sikret almenheden ved Overfredningsnævnets kendelse af 8. januar 1949, gives der almenheden ret til gående færdsel ad den over matr. nr. 54 a eksisterende markvej fra den nævnte parkeringsplads og ud til den vestlige kyst af Issehoved, som vist på vedhæftede kort.

Foran anførte supplerende fredningsbestemmelser ændrer ikke ved de fredningsbestemmelser, der er pålagt ved Overfredningsnævnets kendelse af 8. januar 1949, der altså fortsat er gældende.

Påtaleretten ifølge nærværende supplerende fredningsbestemmelser udøves af fredningsnævnet efter indhentet udtalelse hos Fredningsplanudvalget for Århus amt.

De enkelte ejendomme og fredningsnævnets bestemmelser vedrørende disse:

1. Orla Gylling Bertelsen, Ringvejen 13, Pillemark, 8791 Tranebjerg, matr. nr. 41 f Nordby by og sogn af areal 3,33 ha.

For den pålagte fredning betales ingen erstatning.

2. Kamma Rosenkilde for så vidt angår 2/3 anpart og Ernst Gommesen for så vidt angår 1/3 anpart, Sølyst nr. 7, 8795 Nordby, matr. nr. 54 a Nordby by og sogn af areal 6,52 ha.

For den pålagte færdselsret ad 330 m eksisterende vej betales en erstatning på 3.300 kr.

For adgangen til landskabspleje ydes ingen erstatning.

3. Grete Jørgsholm, Langebakken 11, 2960 Rungsted Kyst, matr. nr. e 41 e, 41 k, 41 l samt del af 41 a Nordby by og sogn af samlet areal 13,29 ha.

Der betales en erstatning på 1.500 kr. for anlæg af parkeringsplads på indtil 900 m² på matr. nr. 41 a og for vigespor på indtil 75 m² på samme matr. nr.

For adgangen til landskabspleje betales ingen erstatning.

-o-o-o-o-o-

Da der ikke skønnes at finde forringelse sted af panthaveres eller servituthaveres retsstilling gennem den skete supplerende fredning, vil erstatningerne i det hele være at udbetale til ejerne.

Kendelsen vil være, at tinglyse som servitutstiftende på de fredede ejendomme med fortrin forud for pantegæld.

Erstatningerne vil i medfør af lovbekendtgørelse nr. 520 af 1.

oktober 1975 af lov om naturfredning § 33 være at udrede med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Århus amtsfond.

Kendelsen kan indankes for Overfredningsnævnet, hvilket skal ske inden 4 uger fra den dag, da fredningsnævnets afgørelse er meddelt, jfr. lovens § 24.

T h i b e s t e m m e s :

De i foranstående kendelse nævnte ejendomme fredes i overensstemmelse med det foran anførte og således som vist på vedhæftede kort.

Erstatningerne udgør følgende beløb:

1. Orla Gylling Bertelsen	o kr.
2. Kamma Rosenkilde)	
Ernst Gommesen)	3.300 "
3. Grete Jørgsholm	1.500 "

De tilkendte erstatninger, der i alt andrager 4.800 kr., forrentes fra kendelsens dato og indtil beløbene kan hæves, med en årlig rente, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto, der er gældende på nævnte dato.

Gudrun Gravesen
(sign.)

Lizzie Heegaard Hansen
(sign.)

L. Thorup.
(sign.)

/IC.

Nortbilag tilkendelse af **31. marts 1978**
 fra fredningsnævnet for Århus amts
 sydlige fredningskreds vedr.

Suppl. fredning af arealer ved

ISSEHOVED

jvf. OFN-kendelse af 8. jan. 1949

SAMSØ KOMMUNE

ÅRHUS AMT

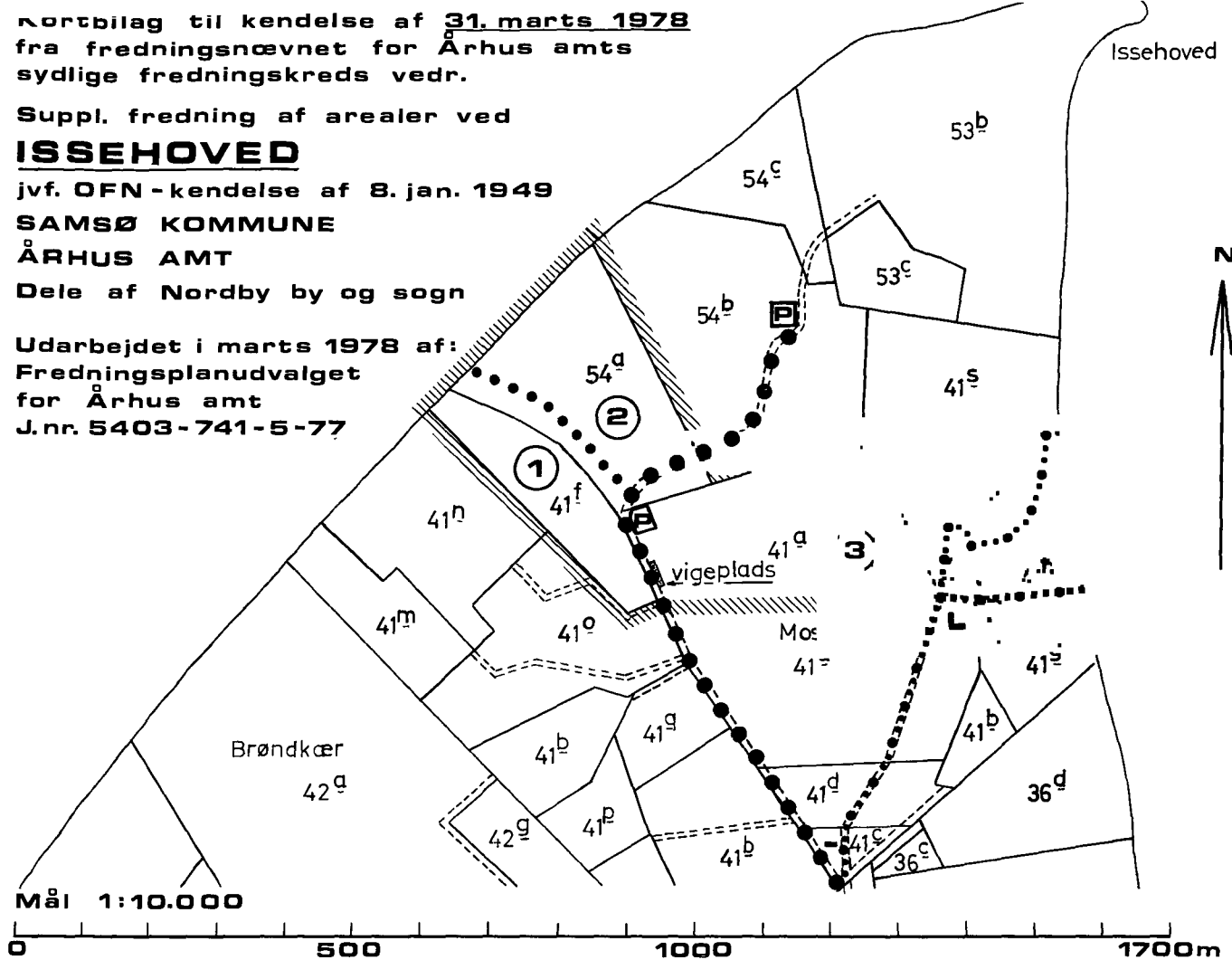
Dele af Nordby by og sogn

Udarbejdet i marts 1978 af:

Fredningsplanudvalget

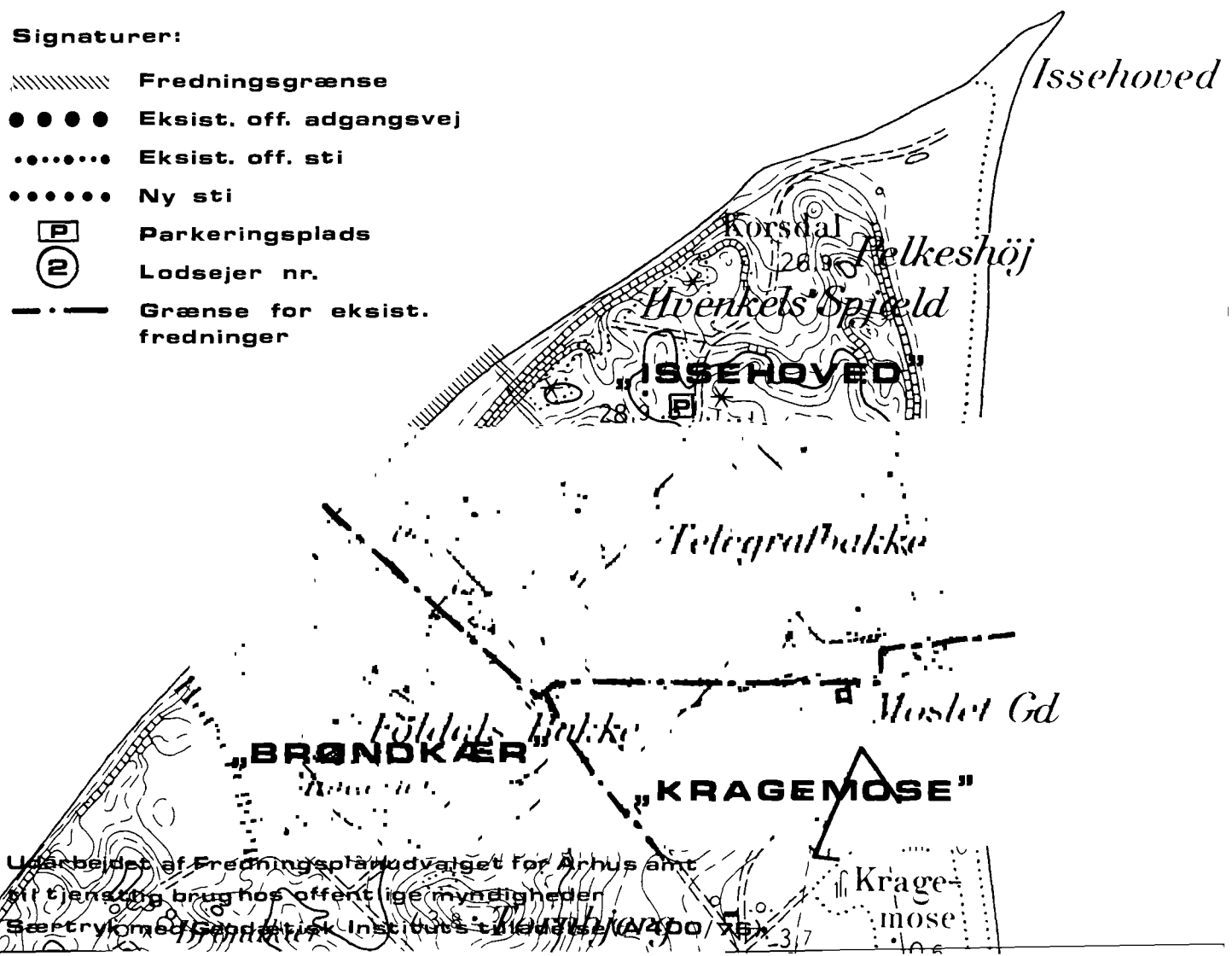
for Århus amt

J.nr. 5403-741-5-77

Signaturer:

- ////// Fredningsgrænse
- Eksist. off. adgangsvej
- Eksist. off. sti
- Ny sti
- [P] Parkeringsplads
- (2) Lodsejer nr.
- .-.- Grænse for eksist. fredninger

Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for Århus amt
 til tjenstlig brug hos offentlige myndigheder
 Særligt trykt med Geografisk Institut's tilladelse (A400/78)

22 SEP. 1995

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

den 20/09-95

1158,00

Samsø Kommune
Langgade 1
8791 Tranebjerg

Vedr. j.nr. 87/95 - matr.nr. 36 a Nordby by, Nordby.

I skrivelse af 14. august 1995 har kommunen for Richard Larsen, Snekkersten, ansøgt om tilladelse til ændret anvendelse af driftsbygning/udvidelse af beboelsesareal indenfor eksisterende bygningsrammer på ovennævnte ejendom beliggende Issehoved 18, Samsø.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. juli 1980 om fredning af arealer på Issehoved og omkring Kragemosen på Samsø.

Efter fredningsbestemmelserne må der blandt andet ikke foretages ombygning af en eksisterende bygning, hvis der sker ændring i bygningens ydre udformning.

Da der alene er tale om udskiftning/isætning af nye vinduer, meddeler Fredningsnævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelsen, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

adsn1211/12-0041

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

22/11-95

Sven Ustrup Christensen
Hartmannsvej 62
2920 Charlottenlund

Vedr. j.nr. 106/95 - matr.nr. 41 a Nordby by, Nordby.

I skrivelse af 9. oktober 1995 til Århus Amt har De ansøgt om tilladelse til at etablere et nyt stykke vej over matr.nr. 41 a Nordby by, Nordby, som er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse 10. juli 1980 om fredning af arealer på Issehoved og omkring Kragemosen på Samsø.

Der er tale om en mindre vejforlægning, hvor vejen gennem Deres ejendoms læplantning/have og tæt omkring bygningerne ønskes forlagt vest og nord om læplantningen, som vist på et fremsendt oversigtskort. Ejeren af matr.nr. 41 a, Silkeborg Skovdistrikt, har erklæret sig indforstået med vejoplægningen.

Under hensyn til at der er tale om en mindre vejforlægning uden væsentlige terrænændringer, og da den nuværende vejføring er til væsentlig gene for ejendommen, meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte, jfr. Overfredningsnævnets afgørelse §§ 8 og 11, idet det forudsættes, at befolkningens færdsel til fods og på cykel kan ske uhindret ad den nye vej.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelsen, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyt-

adsn/24/12-0041

telseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Anders Egede Holm, Østerbyvej
13, 8305 Samsø.

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Jørgen Øster Kristensen, Gammelløkkevej 8, Tranebjerg, 8305 Samsø.

Samsø Kommune, Langgade 1, Tranebjerg, 8305 Samsø.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

21/05-99

Silkeborg Statsskovdistrikt
Vejlbo
Vejl søvej 12
8600 Silkeborg

25 MAJ 1999

REG. NR. 1158.00

Vedr. j.nr. 29/1999 - opførelse af toiletbygning på den offentlige parkeringsplads på Issehoved, Samsø.

Den 15. april 1999 fremsendte Århus Amt en fra Statsskovdistriktet modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af en toiletbygning på det offentlige parkerings- og opholdsareal på Issehoved, Samsø.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 8. januar 1949 vedrørende fredning af Issehoved på Samsø.

Nævnet har foretaget besigtigelse den 5. maj 1999.

Under besigtigelsen oplyste forstfuldmægtig Ole Juul Andersen at bygningen ønskes placeret på den laveste del af parkeringspladsen, hvor der nu er placeret affaldsstativer og en bom til stien til Issehoved. Bygningen, der er på ca. 7,5 x 5,5 meter, skal beklædes med sort træ og have stråtag. Issehoved besøges årligt af op mod 200.000 personer.

Samsø Kommune har anført, at der med de mange besøgende på Issehoved længe har manglet et toilet på stedet, hvorfor man tilsluttede sig projektet.

Danmarks Naturfredningsforening og Amtet har ligeledes tilsluttet sig projektet.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Efter det oplyste om baggrunden for ønsket om at opføre en toiletbygning på stedet finder Nævnet, at opførelsen ikke er i strid med fredningens formål. Der meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at bygningen opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

ad 1996-1211 / 12-0037

Klageberettigede er:

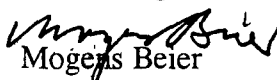
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-741-12-98)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Anders Egede Holm, Østerbyvej
13, 8305 Samsø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Erik Eriksen, Østervangen 13, 8305 Samsø
Samsø Kommune, Langgade 1, Tranbjerg, 8305 Samsø

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 18. september 2019

FN-MJØ-076-2019. Periodevis inddragelse af græsareal til parkering

Fredningsnævnet har den 20. juli 2019 fra Naturstyrelsen modtaget en ansøgning om i spidsbelastningsperioder at kunne inddrage et græsareal til midlertidig parkeringsplads ved den store parkeringsplads i Nordby Bakker.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. januar 1949 om fredning af Issehoved.

Naturstyrelsen har oplyst i ansøgningen, at den eksisterende parkeringsplads er fyldt til bristepunktet i nogle uger af højsæsonen om sommeren (juli måned) og for at kunne sikre parkering under sikkerhedsmæssigt forsvarlige og for naturen mindst mulige belastende forhold, ønsker Naturstyrelsen at kunne åbne bommen til græsarealet, som grænser op til parkeringspladsen. Græsarealet er i forvejen et rekreativt areal, som ikke er en del af den store indhegning, hvor der afgræsses. Arealet henligger blot som kort græs og slås jævnlige i sæsonen. Det er derfor Naturstyrelsens opfattelse, at områdets biodiversitetsmæssige værdi ikke vil lide skade ved at tillade lejlighedsvis parkering på arealet. Landskabeligt vil der heller ikke blive tale om ændringer, da arealet ikke vil skulle pålægges grus, men blot agere lejlighedsvis parkeringsplads.

Arealet er beliggende i habitatområde nr. 182. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Aarhus Kommune har udtalt, at kommunen er enig i Naturstyrelsens betragtninger i relation til Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 12. september 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Naturstyrelsen ved Søren Peter Kjeldahl, Samsø Kommune ved Sune Pedersen, Aarhus Kommune ved Lars Eg Hoppe og Danmarks Naturfredningsforening ved Maria Landschoff Møller og Søren Jørgensen. Søren Peter Kjeldahl redegjorde for projektet, herunder med flytning af en bom og opsætning af en kæde ved indkørslen til parkeringspladsen, så adgangen kan reguleres. Arealet skal erfaringsmæssigt bruges som parkeringsplads fra midten af juni til midten af august. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Issehoved betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til projektet, der med sin midlertidige karakter ikke har nogen betydning for fredningen og i øvrigt kan medvirke til en bedre offentlig adgang til området.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Jens Henrik Larsen,
3. Naturstyrelsen,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Samsø Kommune,
6. Aarhus Kommune,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Samsø,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Samsø,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Aarhus Bugt,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.